

POSUDEK VEDOUČÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Náklady na zdravotní péči v Česku z geodemografického pohledu**

Autor práce: **Bc. Markéta Průšová**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autorka si stanovila tři vstupní hypotézy, které s ohledem na téma práce byly relevantní a přiměřené. Jedna hypotéza vycházela částečně ze znalostí získaných z předchozí práce autorky, další hypotézy jsou stanoveny spíše dle primárního úsudku autorky, jejich teoretické ukotvení není bohužel příliš dostatečné.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Ačkoliv seznam použité literatury je poměrně rozsáhlý, a zdroje v něm jsou v textu uvedeny, tak teoretická část práce působí ve výsledku spíše povrchně. Je to dáno především poměrně značným tematickým rozsahem práce, kdy na jedné straně jsou studovány náklady na zdravotní péči, ale také prevalence a incidence vybraných onemocnění, vztah s vybranými faktory apod. Autorka se snažila podchytit různé aspekty studované problematiky, ale možná převážně teoretickému podložení určitých aspektů mohla být věnována větší pozornost. Diskuse s literaturou k tématu je spíše podprůměrná, rozkládající se na dvou stranách, což se projevilo i na povrchním kritickém zhodnocení určitých přístupů, jako např. vlivu stárnutí populace na zvyšování nákladů na zdravotní péči. Hlubší diskuse s literaturou byla možná i s ohledem na celkový rozsah předkládané práce, který je s ohledem na charakter závěrečné práce spíše na dolní doporučené hranici.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Práce se opírá o data získaná z databáze VZP ČR. Autorka si je vědoma určitých limitů, které mohou vzniknout při přebírání výsledků za populaci pojištěnců VZP ČR na celou populaci Česka, proto správně používá u prevalence standardizované míry pro sledování regionální diferenciace. Správně také používá tříleté průměry za období 2013–2015 (případně použití víceletých průměrů, např. pětiletých, které by s ohledem na typ dat byly relevantnější, nebylo možné použít z důvodu jejich nedostupnosti). V práci jsou použity jednoduché ukazatele, jako standardizované míry prevalence, průměrné výše nákladů na jednoho pojištěnce, resp. pacienta s danou diagnózou či snaha postihnout závislost určitých proměnných pomocí lineární regrese. Jako zajímavé se pak jeví autorčina vlastní iniciativa určit pomocí geostatistických metod v prostředí ArcGIS průměrné hodnoty znečištění ovzduší pevnými částicemi na základě dat z bodových měření z databáze ČHMÚ. Použitý způsob má své limity a omezení, které se mohou ve výsledných datech projevit (...což se nakonec potvrdilo), ale těchto limitů si je autorka vědoma (viz s. 56). Přesto tuto iniciativu autorky přijímám kladně, jako snahu alespoň částečně naznačit možné souvislosti mezi znečištěným ovzduším a prevalencí novotvaru plic. Celkově lze tak zhodnotit, že s ohledem na záměr práce jsou použité metody dostačující.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Vlastní analýza je de facto aplikování jedné souslednosti analytických postupů na tři vybrané diagnózy ze skupiny novotvarů. Oceňuji, že autorka zařadila podkapitoly s tzv. patogenezi příslušného novotvaru, stejně jako, že při interpretacích výsledků vlastní analýzy pracovala pouze s relevantními věkovými skupinami. Přesto, i přes určitou snahu autorky najít zdůvodnění např. regionálních rozdílů, však nelze nezmínit spíše deskriptivní charakteristik popisu výsledků a slabší provázanost jednotlivých částí práce.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Vyřčené závěry práce bohužel odráží určitou povrchnost zpracovávaného tématu, z kterých nelze jednoznačně určit verifikaci vstupních hypotéz. Jedná se opět spíše o autorčin vlastní úsudek než např. vědecky podložené výsledky.

2. Formální náležitosti práce (*zatrhněte Vaši volbu*)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (*vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.*)

I když stylistickou úroveň autorky jsem označil jako dobrou, nelze nezmínit, že výsledný text se poměrně špatně čte a některé pasáže jsou hůře srozumitelné (např. v abstraktu věta popisující „nejpomalejší pokles úmrtnosti“ apod.) či nepřesné, vyskytují se také chyby v čárkách ve větách apod. Některé grafické objekty i přes upozornění školitelem zůstaly bez patřičných vysvětlivek (např. obr. 5 a 15). V celkovém kontextu pak kapitolu 4 hodnotím možná jako spíše zbytečnou, resp. mohla být zařazena v rámci teoretické části práce.

3. Souhrn**Celkové zhodnocení práce** (*vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Celkové hodnocení předložené práce je pro mě, jako školitele, poměrně složité. Odráží se v něm totiž do jisté míry komplikovaná spolupráce se studentkou, kdy i přes poměrně jasně definované úkoly a postupy v průběhu konzultací, nebylo v prvotním (a často ani sekundárním) odevzdaném textu dosaženo dohodnutých a požadovaných výsledků. I proto musela studentka jednotlivé části často celé přepracovat, což pak stěžovalo celkovou orientaci v průběžně předkládaném textu. Příjemně mně naopak překvapila vlastní iniciativa autorky se zařazením geostatistické metody. Výsledná odevzdaná verze je asi v současnosti diplomantčíným maximem, přičemž je nutné objektivně konstatovat, že poskytnutá data umožňovala zpracování výsledků na kvalitativně vyšší úrovni. Tím však nechci konstatovat, že práce nemá žádný přínos. Naopak – autorce se podařilo zpracovat základní prostorovou diferenciaci dosud nepublikovaných údajů za vybrané, často diskutované diagnózy, které mohou být užitečné pro další analýzy nejenom socioepidemiologického

charakteru. Z tohoto hlediska je možná na škodu, že hodnoty standardizovaných měř prevalence a průměrných nákladů za jednotlivé okresy nebyly publikovány ve formě tabulek v přílohové části, čímž by se zvýšila užitná hodnota práce pro případné další vědecké účely. Z výše uvedeného je zřejmé, že i když k práci i jako školitel mám mnoho výhrad, tak autorka prokázala základní schopnosti a dovednosti zpracovat poskytnutá data a provést základní analytické postupy.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

V odborné literatuře se názory, zda stárnutí obyvatelstva má vliv na zvyšování nákladů na zdravotní péči, liší. Jaký je Váš názor na tuto problematiku v kontextu stárnoucí populace Česka a systému financování zdravotní péče?

Datum: 5. září 2017

Autor posudku: RNDr. Luděk Šídlo, Ph.D.

Podpis:

